EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.11.14.
COM(2023) 703 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról szóló (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv) értelmében a Bizottságra ruházott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskör gyakorlásáról

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról szóló (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv) értelmében a Bizottságra ruházott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskör gyakorlásáról

1. BEVEZETÉS

A nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról szóló (EU) 2019/1024 irányelv[1] 2019. június 20-án került elfogadásra, majd 2019. július 16-án lépett hatályba.

Az (EU) 2019/1024 irányelv meghatározza a közszférabeli információk, például a közszférabeli szervezetek vagy bizonyos közvállalkozások birtokában lévő földrajzi, ingatlan-nyilvántartási, statisztikai, illetve jogi információk, valamint a közfinanszírozású kutatási adatok további felhasználásának jogi keretét. Az irányelv növelni kívánja a közszféra információiban rejlő társadalmi-gazdasági potenciált például azáltal, hogy könnyebben hozzáférhetővé teszi azokat az induló vállalkozások és a kis- és középvállalkozások számára, bővíti a rendelkezésre álló dinamikus adatok és adatkészletek kínálatát, továbbá előmozdítja a versenyt és az átláthatóságot az információs piacon. Ez az egyik olyan intézkedés, amelynek célja az EU adatgazdaságának fellendítése, valamint a mesterséges intelligencia fejlesztése.

Az (EU) 2019/1024 irányelv bevezette a nagy értékű adatkészletek fogalmát: olyan dokumentumok, amelyek további felhasználása jelentős előnyökkel jár a társadalomra és a gazdaságra nézve. Ezért külön szabályok vonatkoznak rájuk, amelyek biztosítják, hogy ingyenesen és géppel olvasható formátumban legyenek elérhetők. A tagállamoknak alkalmazásprogramozási felületeken (API-kon) keresztül és adott esetben csoportos letöltésre alkalmas módon kell hozzáférhetővé tenniük őket. A nagy értékű adatkészletek tematikus hatályát az irányelv I. melléklete tartalmazza, amely hat tematikus kategóriát sorol fel (térinformatikai adatok, földmegfigyelési és környezeti adatok, meteorológiai adatok, statisztikák, vállalati és vállalattulajdonosi adatok, mobilitási adatok).

Az (EU) 2019/1024 irányelv egyetlen felhatalmazást ír elő a Bizottságnak arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el.

2. JOGALAP

Az (EU) 2019/1024 irányelv 13. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza a Bizottságot, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. melléklet módosítására vonatkozóan abból a célból, hogy azt a technológiai és piaci fejlemények figyelembevétele érdekében a nagy értékű adatkészletek új tematikus kategóriáival egészítse ki. Az (EU) 2019/1024 irányelv 15. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottság felhatalmazása 2019. július 16-án kezdődő hatállyal öt éves időtartamra szól. A Bizottságnak legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam vége előtt jelentést kell készítenie a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról (HL L 172., 2019.6.26., 56. o.).

Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

3. A FELHATALMAZÁS GYAKORLÁSA

Az (EU) 2019/1024 irányelv 13. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az irányelv 15. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. melléklet abból a célból történő módosítására, hogy azt a technológiai és piaci fejlemények figyelembevétele érdekében a nagy értékű adatkészletek új tematikus kategóriáival egészítse ki.

3.1. A JELENTÉSTÉTELI IDŐSZAK SORÁN FELHASZNÁLT FELHATALMAZÁSOK

A Bizottság eddig nem élt az (EU) 2019/1024 irányelv 13. cikkének (2) bekezdése alapján ráruházott felhatalmazással.

Az (EU) 2019/1024 irányelv I. mellékletében előírt hat kezdeti kategória megfelelő tematikus hatályt biztosított a nagy értékű adatkészletek első jegyzékének összeállításához. A Bizottság ezért még nem gyakorolta az I. melléklet módosítására és a nagy értékű adatkészletek újabb tematikus kategóriáinak felvételére vonatkozó felhatalmazását. A Bizottság a nagy értékű adatkészletek első jegyzékének tagállamok általi végrehajtásáról összegyűjtött tényszerű adatok rendelkezésre állását követően dönt majd a felhatalmazás igénybevételéről. Az előkészítés részeként a Bizottság már készíttetett egy tanulmányt[2] lehetséges új tematikus kategóriák meghatározásának elősegítése érdekében.

KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság indokoltnak tartja az (EU) 2019/1024 irányelv 13. cikkének (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás öt évvel történő hallgatólagos meghosszabbítását az említett irányelv 15. cikkének (2) bekezdésével összhangban. Ennek oka az, hogy az elkövetkező években szükség lehet a nagy értékű adatkészletek új tematikus kategóriákkal való kiegészítésére az (EU) 2019/1024 irányelv 13. cikkének (2) bekezdése által biztosított felhatalmazás alapján. Különösen fontos megőrizni a jogi keret megfelelő rugalmasságát annak érdekében, hogy az igazodni tudjon a legújabb technológiai és piaci fejleményekhez, valamint hogy a Bizottság a jövőben kiegészíthesse a közszférabeli információkat új tematikus területekkel.

E jelentéssel a Bizottság teljesíti az (EU) 2019/1024 irányelv 15. cikkének (2) bekezdésében előírt jelentéstételi követelményeket.

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács figyelmébe ajánlja ezt a jelentést.

[2] Európai Bizottság, A Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága, Identification of data themes for the extensions of public sector High-Value Datasets – Final study (A közszféra nagy értékű adatkészleteinek bővítéséhez szükséges adattémák meghatározása – Végleges tanulmány), az Európai Unió Kiadóhivatala, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2759/739414.